

Pelle Svandbo

Dorthe Nors

Kantslag

NOVELLER

Samleren

AF SAMME FORFATTER

Soul · ROMAN 2001

Stormesteren · ROMAN 2003

Ann Lie · ROMAN 2005

Dage · KORTROMAN 2010

Minna mangler et øvelokale · ROMAN 2013

Kender du Corri?

Jeg kommer fra et hjem med hunde og katte, og de der katte var så meget ovenpå, at det ikke er sandt. De tæskede hundene morgen, middag og aften. De fik så mange bank, de hunde, og så én gang om året havde hundene opsparet så meget had til katte, at de jog en af naboens katte op i et træ med det formål at vente på, at den kom ned igen, hvorefter de åd den.

Hun kan høre de andre nedenunder, Janus er der også endnu. Han har lige sagt farvel til hende oppe på værelset, og nu siger han så farvel til mor i døråbningen. Så er der stille, bortset fra hendes storebror, der tænder for bruseren på den anden side af gangen. Stegeosen fra karbonaderne hænger helt inde på hendes værelse, og hun ligger på siden i sengen med puden stukket ind mellem knæene. Hun kan stadig mærke fugten fra hans spyt lige under næsen og hans fingre. Han prøvede at være sød, ikke andet, og hun tænder for fjernsynet. Ser det sidste af nogle regionale nyheder, før hun falder ind i en udsendelse, hvor et eller andet menneske leder efter en forsvunden pårørende.

Aftenens hovedperson er en søn, der ikke kan finde sin far. Han er trediv, lidt buttet, og han er hele tiden ved at græde, mens han fortæller, at han ikke er vred på sin far. Han kan bare ikke forstå, at faren ikke har skrevet til ham. På tv-værtindens spørgsmål om det har gjort ham ked af det, kan sønnen kun nikke.

Selvom Louise godt ved, at det ikke er her, man skal slukke, er det her, hun slukker. Hendes storebror slækker lidt rundt ude på gangen, men ellers er der stille. Der er ikke kommet nogen sms fra Janus, men han syntes, det var synd for hende, at det gjorde ondt. Hun kigger på fotografiet af ham ved spejlet, han har brunt hår og vil helst ikke smile på billedet. Der hænger også et billede af mor og far fra en ferie på Bornholm. Det er længe siden, synes hun, og tænker lidt på Corri Nielsen og på Janus, som er høj. Han har også lange og præne fingre, men han bruger altid tungen, når han kysser. Det er mærkeligt, at han ikke bare bruger læberne en gang imellem. Det andet er okay, men det minder hende om dengang, hun og hendes bror tog med far på arbejde. De skulle sidde og slikke konvolutter til en femmer i timen. De sad der på hver sin side af et stort, ovalt bord og slikkede og slikkede. Det var okay at sidde der, hvis altså ikke det var for konvolutterne. Hun kan huske, at fordi hun ikke gad se på sin bror, der ville konkurrere om, hvis stak af tilslikkede konvolutter der voksede hurtigst, så kiggede hun i stedet ned på sit arbejde. På den måde kom hun til at kigge for længe på adresserne, der var trykt på konvolutterne.

Brevene var alle sammen til mænd, og adresserne fik hende til at tænke på mennesker, man ikke hører til. Hun havde kunnet se dem for sig gå rundt i fremmede stuer. Hun kunne se dem skrå gennem store sportshal-

En lysblond journalist, som Louise kan huske engang interviewede statsministeren til tv-avisen, ser man nu rode rundt i arkiver og spørge folk på offentlige kontorer ud om oplysninger på sønnens forsvundne far. Han hedder noget så mærkeligt som Corri Nielsen, og den blonde journalist står nu ved en boligblok i en forstad til København, rød munkesten. Han skal ringe på en dør ind til en adresse, som nogen på kommunekontoret hævder, at Corri Nielsen engang har boet på. *Nu skal det blive spændende at se, om der er nogen hjemme*, siger journalisten, da han trykker på ringeklappen. En ældre dame med kort, permanentet hår åbner. Hun kigger ikke på kameramanden, da hun åbner, og hun virker heller ikke overrasket nok, da journalisten siger, at han kommer fra Danmarks Radio. *Vi leder efter en mand ved navn Corri Nielsen*, siger journalisten. Kvinden åbner døren lidt mere nu og siger: *Ja, Corri har boet her*. Journalisten nikker. *Kender du Corri?* spørger han. *Ja*, svarer kvinden.

Det viser sig, at kvinden, som Louise synes har et tørt ansigt, har været gift med Corri Nielsen, men at de blev skilt. På indretningen af lejligheden kan Louise også se, at de sikkert ikke har haft ret meget tilfælles. Men den slags er journalisten ligeglad med. Han vil vide, om damen ved, hvor Corri kan være henne nu. Damen smiler, og først her kigger hun direkte ind i kameraet. Hun ser stolt ud: *Ja, jeg ved, hvor Corri er*, siger hun.

ler, sidde ved biler i lyskryds og trække deres cykler og knallerter langs kantstenene. Ikke kun fremmede, mere som blanke stykker papir, man har lyst til at overtegne. Eller som at gå i stå foran en slagters butiksvindue sammen med mor og i spejlingen fra glasset se en mand stille sig op ved siden af én. Han kigger på den kogte medister. Han overvejer, om han skal købe medisteren, den fremmede mand ved vinduet, men beslutter sig for, at det skal han ikke. Så vender han sig om for at gå, og lige inden manden skal dreje om hjørnet, stopper han op og sender én selv eller ens mor et underligt blik.

Hun havde forestillet sig situationen sådan, og hun havde forestillet sig, hvordan hun fulgte efter manden gennem gaderne helt til hans dør, ind i opgangen og op på anden sal. Hun gik med ham helt ind i lejligheden og ud i køkkenet. Her satte manden kaffe over i en kolbe og rettede på billedet ved siden af skænken. Så satte han sig ind i stuen og tændte for fjernsynet og så tv-avisen.

Hun havde kigget på manden, mens han nulkede arm-læne med sine tommelfingre. Hun kiggede på ham under tv-avisen, kiggede på ham, mens han spiste koteletterne. Siden var hun også nødt til at være med til rutinerne ude på toilettet og stemningen i soveværelset, da manden lægde bladet fra sig på natbordet og rakte ud for at slukke lyset.

Der havde han så ligget i sit hvide sengetøj og lugtet af dyne, og Louise havde haft lyst til at græde. Hun ville

ruske i manden og spørge, om han havde bil. For hvis han havde bil, så måtte han godt køre hende hjem nu. Hun havde ikke lyst til at være der længere. Nu ville hun tilbage til sin mor, men det kunne hun ikke komme, for den der mand, som i virkeligheden var et navn på en konvolut, havde klæbet sig fast til hende, og da hun senere ringede på alle døre i mandens opgang for at spørge, om de vidste noget om ham, der boede oppe på anden sal, så sagde folk, at det gjorde de ikke. Han kunne hedde Olsen, Madsen, Hanssen eller Nielsen. Ingen vidste det.

- Er du okay, skal jeg hente far? havde hendes storebror så spurgt den dag på fars kontor, hvor de slikkede konvolutter, og på det her tidspunkt husker Louise, at hun havde sagt, at hun ikke kunne lide limen.

- Jeg har det mærkeligt i maven, sagde hun, og så hentede hendes bror deres far.

Men det var dengang, tænker hun og lader sine fingre køre under trussekannten, hvor huden er tynd, og det spænder stadig, men det går vel over. Nu sætter mor i opvaskeren dernede, og far skruer op for de sene nyheder. Hun sætter mobilen på lydløs og lukker øjnene. Ingen beskeder fra Janus. Det er også et underligt navn.

Gensidig aflivning

Han fløjter sin hund til sig, giver den Halsbånd på og trækker den lidt væk fra skovkanten, så de ikke ligefrem står der og blomstrer. Det er sidst på dagen, der er en stor brakmark imellem ham selv og Morten, så han kan godt blive stående. Morten går rundt nede på gårdspladsen med den røde tæve i hælene. Den er slank og ruhåret, og han har altid kun haft gravhunde. Små aggressive dyr, der æder lædertøjet og gulvmåtterne i bilerne, og Henrik kan ikke lide små hunde. Men når de skal på rævejagt, tager Morten sin gravhund med, og når det er fjordjagt, tager Henrik sin kleiner Münsterländer og lokkeænderne med. De har tit siddet i den campingvogn, der står på Gartnersens jagt nede i mosen, drukket tynd kaffe af plasticlåg til lugten af våd hund og talt om, at det er praktisk fordelt, at Henrik har en stor hund til det ene, og Morten har gravhunde til det andet. Men nu går han alene dernede på gårdspladsen, Morten. Der falder et enkelt lys ud fra køkkenvinduet. Han må have glemte at slukke efter sig derinde, og hunden når ham kun til

støvleskafterne. Det ser ud, som om han er ved at fiks noget med døren ind til gavlen. Der er meget, der skal fikses nu. Der er meget, der skal synke ind. Henrik har for eksempel altid troet, at det var konens skyld, fordi man kunne mærke på hende, at noget af det, hun bedst kunne lide ved Morten, var, at han ikke var god nok. Det kan ikke have været nemt for Morten at være gift med sådan en, der kiggede efter horisonterne i alting. Hun talte for stort, og det må også have været pinligt for Morten, når de børn, der havde konen til dansk i skolen, kaldte hende Sanglærken, og man kan også se det på huset dernede. Vinduerne er sprossede og svenskrøde. Der er sat pileflet ved hoveddøren, og når man kommer ind, bliver det ved med langborde i stuen, hjemmesejede hynder, og der hang noget, de kaldte *fabulerende kunst* på væggen.

Man kom altid til at virke en smule forkert, når man var på besøg hos Morten og hans kone. Især kom Tina til at virke som den type, der ikke havde noget imod at stikke sin hånd ind i en and og trække kråsen ud. Det var, fordi hun var vokset op på landet. Hun vidste, hvordan det meste så ud indefra. Hun var også ligeglad med, at det lugtede lidt, hvis bare det kunne bruges til noget. Hun tog gerne fra og bød ind, men Mortens kone var sådan en, der gerne ville hamstre fra omgivelserne. Tingene skulle have diplomer, navne og certifikater. Selv Mortens hunde skulle have stamtavler og lange navne, men

det kunne Morten godt lide ved hende. Han syntes også, hun så fantastisk ud med sin skoletaske, det lyse hår og de lilla busserommer. Han kunne godt lide at hygge sig med, at hans hunde, som han kaldte Muggi, Molly, Sif for ikke at blive til grin, inde bagved havde avancerede navne. En af dem havde i virkeligheden heddet Ariadne Pil-Neksø. Det sidste efter en kennel i Nordjylland, og Morten kunne godt lide at fortælle om, hvor meget Ariadne Pil-Neksø havde kostet, men Ariadne Pil-Neksø blev aldrig i stand til at jage ræv af grav, og Henrik skød den i stykket bag huset, mens den var ved at grave i et muldvarpeskud.

Det er sådan, man gør, tænker han og stikker hånden ned til sin store hund. Det er skumring, dens våde tunge slikker ham i håndfladen. Han kigger på sin jagtkammerat, der går rundt nede på gårdspladsen, frem og tilbage, nu med noget, der ligner en boremaskine. Morten har også sin hund hos sig. Sådan et levende lille dyr, fuld af instinkter, men dybest set skrøbelig og altid på nippet til at komme til kort. Dette mærkelige bånd mellem hunden og jægeren, som han ikke synes, han kan sætte ord på, men det svarer vel til at pisse over kors, og det er også derfor, en jæger skal kunne skyde sin egen hund. Det er sådan, det er; skyd din bedste ven, men man skal også erkende, hvad man ikke magter. Det var sådan, Morten havde udtrykt det, da han for snart ti år siden havde siddet i køkkenet og påstået, at den hund, han havde dengang, havde kræft.

- Man skal kende sig selv godt nok til at vide, hvor man ikke slår til, havde Morten sagt: - Hvis du skyder den, så tager jeg den der, når det bliver dens tur.

Morten havde peget ned på Henriks første jagthund. Den lå foran radiatoren og var sådan en stor flot hund, der kiggede på ham.

De var blevet enige om at holde det for sig selv, og han skød som aftalt Mortens kræftsuge hund, og tre år efter skød Morten den første af hans egne hunde. Så var der byttet i porten med det, for den næste af Henriks døde af sig selv. Men sådan havde det ikke været med Mortens hunde. Det havde været noget andet med hans hunde, og det er der jo ikke noget ondt i. Fra både hundens og jægerens synspunkt er et rent skud det bedste. Det ville være mere synd for dyret at blive proppet ind i en bil og kørt ind til dyrlægen. Et rent skud, når hunden er i gang med noget, den godt kan lide, er en god død for en hund, ligesom nogen gerne måtte skyde ham, en dag han er så langt oppe i Tina, han kan komme. Det ville være helt i orden, og alligevel står han der i kanten af skoven og føler ubehaget, mens Morten går rundt på sin gårdsplads på en måde, så man godt kan se, at konen og børnene er flyttet. Nogen overraskelse kan det da heller ikke have været. Alle har i årevis vidst, at konen var sådan en, der var på vej væk. Alle har i årevis syntes, at Morten gik og så lille ud op imod hende, og det havde da altid været hyggeligt i Gartnerens camping-

vogn, selvom Morten var blevet sådan en praløv med årene. De havde altid været gode kammerater, men der manglede noget balance i det. Han havde aldrig svigtet. Han skød den første af Mortens hunde, da den var på vej op af en rævegrav. Den næste skød han oppe i juletræerne. Den tredje havde været i sådan en pine af noget, Morten hævdede, var en påkørsel, men som lige så godt kunne have været noget andet. Den var så dårlig, at Henrik var nødt til at lægge den til rette for skuddet, og hunden med det latterlige navn tog han i stykket bag huset. Den femte blev skudt i baghaven en dag, konen ikke var hjemme, men nu var det den sidste gravhund, der gik dernede på gårdspladsen i hælene på Morten. En mand og hans hund i skumringstimen, men ikke bare det. Han var nødt til at tage det ind nu. Se godt efter, for det var sådan, det var; der var noget inde i Morten, der unddrog sig lyset. Noget, som Tina hævdede var en særlig form for kompleks. Han vidste ikke, hvad det var for noget. Han vidste heller ikke, hvad han skulle sige om det, andet end at det lugtede af slagteaffald, og at lugten smittede.

Nat Newsom, det
gribende menneske

Hvis jeg skal fremhæve et særligt menneske fra mine omfattende studier af menneskelig adfærd, må det være Nat Newsom, som jeg traf for en halv snes år siden, eller rettere sagt løb jeg ind i ham foran den McDonald's, som jeg gik forbi hver dag på vej til mit arbejde på Columbia University. Nat Newsom åbnede døren for de besøgende på McDonald's, mens han raslede med et plasticrus, han i mangel af bedre havde tapet fast om håndledet. Når lige netop Nat i mine øjne stak ud som et særligt individ, skyldtes det ikke kun, at han på trods af manglende sygesikring og det, at hans tidligere husvært var forsvundet i den blå luft med hans depotum, holdt modet oppe. Det var også derfor, men det skyldtes i særdeleshed det paradoksale i, at han, *genetisk betinget troskyldig* som han var, alligevel manglede selve den egenskab, der karakteriserer fænomenet.

Et menneske er givet evnen til at gribe ud efter ting i verden fra fødslen. Således griber et spædbarn tillidsfuldt om en hvilken som helst finger, der stikkes frem

imod det, for barnet vil leve, og for at kunne leve må det grise hænderne til. Det er bevarelsen af denne nødvendige griben ind i verden, der karakteriserer den voksne genetisk betingede troskyldighed. Vi har det ikke fra fremmede. Abekattens unger griber som det første ud efter morens pels og anvender totterne som transport-håndtag på den farlige færdsel gennem junglen, og tager vi et spring, må vi ikke glemme, at refleksen også er kosmisk, idet mennesket på nogenlunde samme vis rækker ud efter Gud og alt andet ukendt. Men tilbage til Nat Newsom.

Nat Newsom stod hver dag foran McDonald's og fingerede, at han hjalp folk med at åbne og lukke døren. I virkeligheden forhindrede hans handicap ham i for alvor at gøre nogen forskel, men han viste viljen. På den måde sparede han op til selv sidst på dagen at kunne gå ind ad døren og få sig et Happy Meal. Efter i en periode at have studeret Nat Newsom besluttede jeg mig en morgen for at spørge, om han var interesseret i at deltage i min undersøgelse af eksistentiel adfærd under Columbus bias filosofiske institut, hvor jeg er kendt som Professor Jack Soya. Nat ville gerne, og vi aftalte at mødes over en øl på en bar i Soho samme aften. Nat var der til tiden.

Han kunne fortælle, at han blev født af en alkoholiseret mor, der samtidig havde eksperimenteret med feriepiller under svangerskabet, en cocktail, der var skyld i, at Nat Newsom kom til verden glat som et stykke

sæbe og uden evnen til at gribe fat i det store. Hvor fingrene skulle have siddet, var som nævnt kun stumper, så Nat drak sin øl med sugerør. Jeg studerede hans hænder nærmere imens: På begge hænder sad en tommeltot, der mest af alt lignede en kænguruunge, når den lille og fedtet glider ud af kænguruhunnens fødselsåbning for herefter langsomt (og genetisk betinget troskyldigt) at kravle op gennem pelsen og ind i pungen, hvor den suger sig fast til dievorten med sit legeme, der mest består af mund. En vandring, der i øvrigt er at ligne ved den (ligeledes genetisk betinget troskyldige) vandring, som havskildpaddens nyudklækkede yngel foretager sig i en regn af mågeangreb fra den lune hule i sandet til det uendeligt store og omsluttende ocean.

Nat Newsom voksede op uden evnen til at tænke strategisk, men med masser af gåpåmod og et nært forhold til sin moster, der hurtigt trådte i moders sted. *Min moster kunne ikke værtes*, fortalte Nat Newsom mig, og jeg dvælede ved bemærkningen. Der synes at være et indre tyngdepunkt i typer som Nat Newsom. Tilsyneladende kan disse mennesker tillade sig at bevare en åbenhed til verden næsten uanset, hvad der tilskrives dem. Dette skal ikke forstås sådan, at troskyldighederne ikke godt kan tage midlertidigt ophold i sindets fængsel, hvis de under et forsøg på at gribe ud har brændt fingrene. Men deres indre er som en tumlings. De ser på deres brandsår og blå mærker, deres lænsede bank-

konti og knuste drømme, som om det er en evig kilde til forbavelse for dem, at det onde faktisk findes.

Denne forundringsparathed, denne villighed til at tro, vil jeg fremhæve i en central scene i Nat Newsoms liv. I scenen ser vi, hvordan Nat en dag foran New York Public Library i selskab med en kammerat bliver antastet af en mand i et dårligt jakkesæt. Den pågældende mand er hvid, hvilket er sagen.ligegyldig, men på reverset har han påhæftet et id-kort med et billede af en sort mand. På id-kortet står der, at manden hedder Charlie, men alligevel præsenterer den hvide mand sig som Kevin Miller. Charlie eller Kevin henvender sig til Nat Newsoms kammerat og ikke til Nat, der jo er tydeligt handicappet. Manden stiller sig derimod tæt op af Nats kammerat, og siger, at han kan se, at han træner med vægte. Herefter fremdrager han en formular og en kuglepen fra jakkesættet.

På sidelinjen ser Nat nu, hvorledes manden med de to navne forklarer kammeraten, at han kommer fra et universitet oppe i Harlem. Han fortæller, at han samler penge ind til et afvænningsprogram for narkomaner. Han vil gerne høre, om kammeraten vil donere penge, og han vil også gerne vide, hvilket fitnesscenter han går i? Nat Newsoms kammerat er ikke homoseksuel, men alligevel kan Nat se, at han føler sig smigret, da manden siger, at han er det, og at han godt kan lide mænd, der er bygget, som kammeraten er.

Der foregår to ting her. På den ene side afmonteres kammeraten med smiger. Svindleren, for der er naturligvis tale om en svindler, kærtegner kammeratens ego, et ego der ifølge Nat Newsom var et let offer for smiger. Når kammeraten går i fælden, skyldes det denne personlighedsbrist hos ham og ikke genetisk betinget troskyldighed. Vi må nemlig tro på Nat, for hvem det var svært at lyve, når han hævder, at kammeraten ikke var troskyldig. Men Nat, der er genetisk betinget troskyldig, anerkender transaktionens natur. Hvad der sker i ham, er, at han på den ene side tænker: *Det er en flink mand. Det er godt, der er nogen, der vil hjælpe narkomanerne, og på den anden side tænker han: Manden er en svindler, der frarører godtroende mennesker deres penge.* Nat Newsoms sind er splittet. Han kan se på formularen, at der ikke står noget om narkomaner på den. Han kan se, at den sorte mand er hvid. Ingenting stemmer, men på trods af denne dobbelte indsigt varskor Nat ikke sin kammerat. Han lader også sin kammerat give ti dollars til afvænnning af narkomaner i Harlem. Men ikke nok med det: Nat Newsom vender enden til svindleren og beder ham fiske ti dollars op af hans højre baglomme. *Jeg kan jo ikke selv, siger Nat Newsom i situationen og vifter med tommelfingre og håndstumper til manden, der gerne vil hjælpe ham med problemet.*

Som vi sad der på baren i Soho, spurgte jeg Nat Newsom, hvorfor han ikke brød ind og stoppede bon-

defangeriet. Jeg spurgte ham også, hvorfor han lod sig bestjæle på den måde. Jeg mindes, hvordan Nats tommeltotter lå på bordkanten, mens han sugede sig et par slurke. Så lænede han sig tilbage og forklarede mig, at hvis verden var, som man nogle gange godt kunne tro, at den var, så ville han ikke turde åbne øjnene om morgenen. Han sagde også, at hvis valget stod mellem at miste ti dollars eller miste tilliden til, at folk kan hedde Kevin og Charlie og være sorte og hvide på en gang, så foretrak han at miste ti dollars.

Jeg inddrog aldrig Nat Newsom i mine undersøgelser af den genetisk betingede troskyldighed. Dertil var han for mærkelig. Men selvom han som forskningsmateriale ikke egnede sig til at figurere i min afhandling *Jack Soya's Laws of Strategy*, skal jeg aldrig glemme Nat Newsom, ikke mindst fordi han kort efter blev sparket så hårdt i hovedet under en episode i JFK-lufthavnen, at den smule forstand, han måtte have haft, ikke stod til at redde. Jeg overvejede kort at indskrive ham i noteapparatet, men fravalgte det. En god forsker kendes på sin evne til at sortere.

Hos frisøren over for møntvasken

Hejren

Jeg vil ikke fodre fugle, og hvis man endelig skal fodre fugle, så burde man gøre det i Frederiksberg Have. De har tamme hejrer i Frederiksberg Have, og ved at placere parkens bænke med stor afstand forsøger parkvæsnet at undgå, at man tiltrækker fugle i det samme område. Der er problemer i den ende af parken, hvor alkoholikerne sidder, især med ænder, men jeg går aldrig den vej, og hejrerne kan man se over det hele. Om hejren i sig selv er der kun at sige, at den på afstand har noget over sig, men det samme gælder ikke, når man kommer tæt på. Den er for tynd, og især tamhejren ser fejlernæret ud. Det er givetvis alt det brød, der giver dem tynde maver og dermed er skyld i, at hejrerne i Frederiksberg Have for hovedparten ikke orker at flyve. I vinters så jeg én sidde og hænge på ryglænet af en af bænkerne med sin lange tynde hals. Dens fødder var helt hvide, og den reagerede dårligt på, at jeg gik forbi. Den måde, hvorpå vinden tog i dens halsfjer, var ved at få mig til at gå tilbage til den og sætte mig ved siden af den. Det er den måde, pinen skal

trækkes ud på, det er måden, det aldrig rigtigt svinger sig op på, og jeg vil ikke røre ved fugle, hverken levende eller døde fugle. Man skal ikke lege med dem, og man skal ikke berøre andre med sine forurenede hænder, og hvis der ligger en død fugl, skal man hverken røre den eller afføringen. Der bruges engangshandsker, og fuglen skal ned i en plasticpose, som når man fjerner hundelorte, og så skal posen lukkes til og smides ud sammen med husholdningsaffaldet, eller også skal fuglen graves ned. Det kan ikke være så svært at finde ud af med den viden, der er tilgængelig.

For at undgå hejrer i store mængder samt den løjerlige mand, der tit står på stien til den kinesiske pavillon og fodrer dem med sild under påstande om at kunne tale med fuglene, går jeg oftest tur om Damhussøen. Ved Damhussøen giver de ting, en hejre har at sige, ingen mening, og i øvrigt har hejrer svært ved at kolonisere sig ved Damhussøen på grund af de nærliggende parceler, den sociale trafik og cyklisterne. Det er tydeligt at se på søen, at den er ødelagt af cyklister med alle de vrage, der ligger og skulper i vandkanten. Der ligger mange misvisende genstande over det hele, og ud over cykler fandt de engang en parteret kvinde i en kuffert i søen. En hel kvinde i små stykker pakket ind i fryseposer. Det var en person, der var ude at gå med hunden, der fandt kufferten, eller hvis ret skal være ret, var det vel hunden. Der er altid mange hunde omkring Damhus-

søen, og jeg kan tydeligt se netop denne hund for mig, når jeg går turen rundt. Det er en golden retriever, og den løber uroligt frem og tilbage foran kufferten, som ligger halvvejs opskyllet på land. Golden retrieveren har en hemmelig trang til at rulle sig i ådsler, helst fugle og døde mus, men hvordan skulle den kunne kende forskel. Jeg kan se den for mig, og jeg kan se ejeren for mig i det øjeblik, erkendelsen rammer ham, og jeg kan forestille mig, at han tænker på det øjeblik, hvor låget gav sig, hver gang han skal ud at rejse, ligesom hunden aldrig er blevet den samme igen. Ting smitter. Ting vil ind gennem sprækkerne. Det er sådan de er, tingene, og jeg ved fra en tidligere kollega, at kvinden i kufferten blev dræbt og parteret i en lejlighed på Vesterbro, og at den veterinærstuderende kvinde, der boede i lejligheden nedenunder, kort efter flyttede, selvom hendes overbo blev pågrebet og dømt for mordet. Man kan ikke fortænke hende i det. Hun har nok tænkt på alle de gange, hun har passeret ham på trappen. Det har nok været, som om opgangen var inficeret, som om enhver form for puslen i huset mindede hende om den nat, hvor hun godt nok hørte at *de rumsterede ovenpå*. Men der rumsterer af så meget om natten, der lugter og larmer af så meget. Det pusler af duer på loftet, af ting på træk, og hejrerne fra Frederiksberg Havn kan af og til ses som grå fjerkræsakse på himlen over Valby. Den er et kluntet dyr i luften, og Hejremanden på stien til den kinesiske pavillon kunne

sige det til dem, når han alligevel står der og fylder dem med snak.

På trods af, at min lejlighed ligger på Frederiksberg Allé, går jeg gerne det ekstra stykke ud til Damhussøen for at slippe for ophobning af fugle, og hvad angår parterede kroppe har jeg gået omkring søen det meste af mit liv uden selv at finde nogen. I sin tid løb vi omkring den, fordi lærerne på Vigerslev Allés Skole havde den idé, at vi kunne gøre det i gymnastiktimen. Jeg ser stadig børn, der ligner mig og min bedste ven, tandlægens søn Lorenz, løbe rundt om søen. Når sådan en lang, tynd dreng løber forbi, kan jeg se for mig, hvordan Lorenz løb for at nå først ned til kroen. Når jeg ser, at børn løber søen rundt sådan, plejer jeg at standse og smile til dem. Men efter en tur rundt om søen har jeg ikke længere lyst til at standse op og smile ad nogen, heller ikke ad de unge kvinder med deres stenansigter og de store barnevogne. De kommer altid i flok, store flokke af mødre, og de pisker en dårlig stemning op hos hinanden, som gør, at ingen af dem vil se på én, når de går forbi. Jeg går ud i græsset, tænker på hunden, kufferten, liget og på, hvordan veterinærstudinen på en nat mistede sin skråsikkerhed, og det kræver jo ikke en doktorgrad at få børn. Jeg har set håbløse mennesker få børn. Det kræver ikke det store ud over en vis grad af seksuel ophidselse, i hvert fald hos manden, men ellers ikke det store, og det er i hvert fald ikke kvinderne med barnevognene, der

styrer kemien i det. Hvis der er nogen, der styrer kemien, er det Vorherre, men ham har de sikkert også fået til at flytte sig. Der er ingen i den alder, der tror, de har brug for det evige liv, og der er heller ikke noget, der hedder vigepligt længere. Kun for mig, og den er ubetinget, og nogle gange, når de er gået forbi, kigger jeg efter dem og gad vide, hvordan det ville være, hvis de svulmede op, mødrene. De kunne bare begynde at vokse, og de kunne vokse så meget, at de til sidst ikke kunne være inden i sig selv, og så ser jeg for mig, hvordan de eksploderer: Kødtrevlerne i træerne og ned af søskrænten, og blodet rammer svanerne, ænderne og blishønsene, der kravler rundt i græsset. Der er sådan en puslen, en puslen nede i græsset af den slags, der giver hundene lyst til at rulle sig på skråningerne. Jeg kan høre sådan en puslen, og jeg kan høre, hvordan de små børn skriger i barnevognene. Jeg ser for mig, hvordan Lorenz kommer løbende, tager tilløb, glider gennem smattet, inden han løber videre rundt om søen på sine tynde, blege ben, død for længe siden, ædt op indefra af syge celledelinger, brændt og kremeret, puttet i jorden, mens jeg holder mig gående mellem de døde fugle, døde mødre, for at nå over til en af barnevognene. Jeg skal passe på, at jeg ikke mister balancen, og så stikker jeg en medbragt kiks ned i barnevognen til en af de små efterladte, der kigger på mig med forundrede øjne. Jeg tager barnet op. Jeg tager det højt op i luften, og ved bevægelsen drysser sut og rangle

af det. Jeg vil ikke gøre det noget ondt, barnet, jeg vil bare give det en lufttur, før jeg lægger det tilbage og går gennem Frederiksberg Have hjem.

Så sad hejren der i vinters. Den sad med skægget blåsende i vinden og sine lange blege fingre om bænkens ryglæn. Ikke mulig at skræmme, bare træt og bleg i blikket, og den lugtede af de mider, der bor i underfjerene, og jeg skulle have sat mig ned ved siden af den.

Kantslag

Hun havde engang fået det råd altid at høre efter, hvad en mand sagde om sig selv omkring det tidspunkt, han mærkede, at en kvinde viste dybere interesse for ham. Af visse grunde afgav de fleste mænd væsentlige informationer om deres natur på dette tidspunkt. Det var hun blevet fortalt, og hun havde selv oplevet mænd, som midt i en intim samtale om noget andet eventuelt kunne sige:

- Du skal vide, at jeg ikke er nem at leve sammen med.

Eller: - Jeg kan være sådan et røvhul indimellem.

Hun havde mest hørt det som underkendelser, og om ikke andet så som en slags høflighed, og når hun ikke tog det alvorligt, skyldtes det, at hun ikke forstod, at man kunne sidde inde med belastende viden om sig selv og ikke samtidig ønske at ændre sig. Derfor, og fordi hun levede for, at alting havde en dybere grund, troede hun ikke på, hvad mændene sagde om sig selv. At der fra mændenes side i virkeligheden var tale om advarsler, og at hendes manglende lydhørhed kostede

hende dyrt, var svært at indrømme, men hun var gået så vidt som til at give manden ret, når han bagefter sagde:

— Det var ikke sådan, at du ikke vidste det. Jeg sagde det jo, som det var.

Og det gjorde de, men samme problem var opstået hos den næste og den næste, og hver gang manden mærkede, at hun stod på tærsklen til at blotte sig for ham, fortalte han noget belastende om sig selv. Så smilede Annelise og sagde:

— Åh, lad være.

Men det gjorde mændene ikke.

Da hun mødte Carl Erik Juhl, var det på sin vis den lange liste af belastende karaktertræk, der fik hende til at falde for ham. I sit arbejde med børns psykiske problemer og indlæringsvanskeligheder, mødte hun så mange voksne, der ikke ville vedkende sig egne svagheder, og Carl Eriks ærlighed virkede forsonende. Han var indkaldt til briefing på skolen om de samtaler, hun førte med hans søn Kasper fra 6. b, og Carl Erik vedgik sig næsten i samme øjeblik, han indfandt sig på hendes kontor, at han havde temperament, var lidt af en kujon og en dårlig far. Annelise havde skubbet stolen lidt tilbage, så hun bedre kunne se ham. Og der sad han så. Han havde et rundt ansigt, og håret var tyndt og krøllet. Han kiggede ud ad vinduet bag hende, og havde et smil så kønt, at hendes hjerte slog kolbøtter.

Hvad hun nu spekulerede på, var, hvem hun skulle give skylden for de sår, som forholdet til Carl Erik Juhl havde givet hende. Hun drejede sig foran spejlet i soveværelset og løftede højre arm, hvor der sad et blåt mærke. Det var helt uacceptabelt af ham, men det var også mis-tænkeligt, at hun ikke hørte efter, hvad der blev sagt til hende. Ingen af de karaktertræk, han den dag på kontoret havde hæftet på sig selv, havde han undladt at omsætte i praksis.

Hun satte sig lidt skævt på kanten af dobbeltsengen og fik en rynke mellem øjenbrynene. Der måtte være en grund, og fejlen skulle i første omgang findes hos én selv. Hendes opvækst havde været fin nok, men engang Annelise som tiårig faldt af cyklen og endte på hospitalet, havde far slet ikke været derinde for at besøge hende. Han kunne ikke lide lugten af sygehus og blev hjemme, og det kunne godt være en sådan indkodning af grundlæggende ubetydelighed og behovstilsidesættelse, der havde sat spor. Eller også var det forholdet til broren Arne. Han havde været god til sport og gad ikke lege med hende, hvis ikke hun ville tage bolden fra ham i fodbold. Mor havde også altid været så stille, og alligevel kunne det ikke nytte noget, tænkte Annelise og trak sin dyne over skuldrene. At vurdere ud fra de børn, hun havde i behandling, var der ikke mange, der slap for tæsk af den ene eller den anden slags. Ikke alle endte af den grund deres dage som voldsmand, masochister og mordere.

Der måtte ligge mere basale psykologiske, måske endda kønspsykologiske, træk til grund for hendes adfærd. Carl Eriks også for den sags skyld. Han kom hele tiden til kort, og hun kunne ikke få tingene gjort store nok, og det duede jo ikke.

Annelise kiggede undrende på sin højre hånd, og mens hun gjorde det, tænkte hun på, hvordan Carl Erik i starten, de gik ud sammen, godt kunne lide, når hun var fuld. Han ville gerne have hende med i byen og sætte pris på, at hun opførte sig lidt sextet.

- Der findes ingen herinde, du ikke kan score, sagde han og kiggede stolt rundt i værtshuset.

Han havde nogle gange udset sig en stakkel, gerne en lettere handicappet, hvis der var sådan en til stede, og når så Annelise kom tilbage til baren fra toiletet kunne han finde på at skubbe hende op på en barstol ved siden af den udvalgte og hviske:

- Det er synd for ham her, tag dig lidt af ham, så bliver han glad.

Så havde hun måske danset med den anden eller tiladt, at vedkommende købte hende en øl. Hun havde opfattet det som en form for kompliment fra Carl Eriks side. Nu syntes hun, det var tydeligt, at det handlede om noget andet. *Der findes mange måder at rulle den røde løber ud foran en underskudsbutik, tænkte Annelise. At give en kvinde væk til en handicappet er kun en af måderne.*

Men hun havde kendt mange mænd, der var sådan. Mange mænd der var ligesom varanerne i zoologisk have og kunne gøre deres ansigter enorme med kunstige faner og stille sig på de tynde tæer og rasle. Alle kvinder i verden møder før eller siden den slags mænd, vidste hun. Det måtte man tage med. Men hun duede ikke til at undlade at elske dem, selvom der på ingen måde var belæg for at gøre det.

Hun kiggede ind i spejlet igen og lod dynen falde lidt ned over skuldrene. Hun kunne se, hvordan brysterne og håret hang på hende. Hun kunne se et rødt sted under kravebenet, og måske var problemet dybest set seksuelt. Måske forstod hun ikke, hvordan hun skulle håndtere den mandlige seksualitet. Som barn gemte hendes bror sine pornoblade under madrassen. Nogle gange, når han var til fodbold, løftede hun madrassen og bladrede lidt i dem. Når hun med et sug flere steder i maven kiggede på de glittede billeder, tænkte hun, at man skulle elske en mand meget for at tage den der i munden, og hun havde også tænkt, at man skulle elske den der meget for at synes, at den skulle ind i pigens mund. Og det anale fandt hun underligt. Der var noget anatomisk i det, som hun stadig ikke forstod. Set fra hendes vinkel handlede det kun om instrumentalkraften i det mandlige kønsorgan. Fordi den kunne komme ind ad åbninger, skulle den ind ad åbninger. I den by, hun kom fra, var der en mand, som

gik rundt og stak sit lem ind i stakitter og bagagebæ-
rerne på cyklerne. Instrumentalkraften, tænkte hun.
Man skulle ikke underkende den tekniske begejstring
som en del af mandens seksualitet, og det var ikke, at
hun ikke kunne lide sex. Det var bare ikke al sex, hun
kunne lide, og hun kunne stadig mærke Carl Eriks sex
inde i sig.

Nu lå han nøgen under dynen, og de skulle aldrig i
seng sammen mere. Aldrig, for nu gjorde det ondt over
det hele, og hun kunne ikke se, hvad hun havde gjort
galt. Men der var sket det, at Carl Erik havde haft sin
søn Kasper på weekend. Det var ikke gået så godt, kunne
hun mærke, da Carl Erik hen imod spisetid ringede på
hendes dør. Kasper havde sagt noget om de samtaler,
Annelise havde med ham, men først havde hun og Carl
Erik spist og drukket en flaske vin, så havde de bollet,
mere vin, og så gik de i bad, og det gik fint, indtil hun
ville tørre Carl Erik på ryggen. Så var han blevet irri-
teret over, at hun skulle røre ved alting og ikke kunne
lade ting ligge, men i stedet vendte og drejede og borede
i selv det mindste. Det var, som om hun bare ikke kunne
blive klog nok, råbte han, og det sidste, hun huskede,
inden fanden tog ved ham, var sætningen: *Tag nu bare
det lort, du siger til Kasper.* Og så ville hun gerne have
lortet uddybet, og det fik hun så ude i gangen, i stuen, i
køkkenet og i soveværelset.

Hun ville blankt vedgå sig, at hun på mange måder

havde mistet tilliden til sine valg. Når hun blev ved, var
det mest, fordi hun var bange for at opgive sin trang
til at blive lykkelig og stille sig tilfreds med fred og ro.
Som hun sad der på kanten af sengen, vurderede hun,
at hun sikkert også havde oplevet sit værste og sit bedste
nu. Hun havde været nede på alle fire, oppe på neglene,
nøgen og bagbundet og sindssyg i gerningsøjeblik-
kene.

Hun lagde sig forsigtigt tilbage i sengen. Der lå Carl
Erik uberørt af, at hun stadig var vågen. Hans hånd
var ud for hendes ansigt, hvor den krammede en flig af
dynen. Den så blid ud, som den lå der. Lidt rød hen over
knoerne, men der var ikke noget galt med konturerne,
især ikke når Annelise satte sine øjne en smule ud af
fokus. Hun betragtede omridsene og tænkte på stre-
gerne; alt det, man ville se, som i virkeligheden ikke var
der. Alt det, der skulle have været, som aldrig blev, og
dette var vigtigt at forstå. Ikke kun i forhold til hende
selv. Dette kunne også bruges med børnene henne på
skolen. Det var sådan, huskede hun, at hun selv som
barn var blevet voldsomt forført af de sorte tegninger i
malebøgerne. De var så godt lavet, og hun fik altid lyst
til at fylde de tomme felter ud med farvekridt og tusch.
Bag det brændende ønske om at bemale tegningerne
lå den skabendes begær efter at levendegøre og ikke
mindst: gøre tegningerne til sine egne. Der var på sin
vis tale om at stjæle på forhånd givne motiver. Det var

ikke muligt at få tegningen til at se levende ud, og derfor nåede man et punkt, hvor man gav sig til at tegne både inden for og uden for stregerne.

Hun havde observeret, at børn stort set aldrig fremviste de farvelagte tegninger i deres malebøger til forældre eller andre voksne. Når det forholdt sig sådan, måtte det skyldes, at disse tegninger ikke vidnede om barnets skabende talent, men tværtimod om dets værste karaktertræk: dovenskaben og det manglende mod til at gå rigtigt i dybden med tingene.

Annelise lod igen blikket falde på Carl Erik. Sådan en som ham, en mand altså, var en del af det motiv, der var fortrykt for en kvinde. Og oven i det var ethvert menneske, man mødte, kun et potential, og så skal der farvelægges, og så vil man give tingene en anden fylde. Hun havde læst om det i forhold til pigebørn, der overfunderede; behovet for at ændre, kontrollere, uddybe, men det kan man ikke, og til sidst så tager man den tusch, der farver mest og maler ud over det hele. Måske var det også derfor, han slog? Måske var de blå mærker bare en måde at male ud over stregerne på? Måske vendte han hende om, pressede hende ned i madrassen og kneppede hende bagfra, mens hun græd, og benene blev tunge, for at få hende til at blive ægte og levende ved at sjuske, og set fra den anden vinkel var det, hun så gjorde bagefter, da han sov, det samme, ud over stregerne, ud over dem alle sammen, selvom resultatet, som

det lå der i en blanding af blod og dyne, umiddelbart virkede alt andet end levende.

Og dog, tænkte Annelise.